

Verksamhetsberättelse

Diabetesförbundet 2018

Innehåll

Verksamhetsberättelse för Svenska Diabetesförbundet 2018.....	3
Allmänt om Diabetesförbundet	3
Medlemmar	3
Stöd till forskning	3
Förtroendemannaorganisationen.....	4
Förbundsstyrelsen	4
Revisorer	6
Valberedning.....	6
Konferenser inom organisationen	6
Riksstämman.....	6
Regionkonferenser.....	6
D20	7
Internationellt.....	7
Medlemskap i andra organisationer.....	8
Uppdrag	8
Kansli.....	8
Verksamhet.....	8
Diabetesgalan	9
Diabetesdokumentärer.....	9
Intressepolitik	9
Diabetes typ 2-rapport.....	10
Kommunikation och marknadsföring	10
Allt om Diabetes.....	10
Hemsida	11
Sociala medier.....	11
Informationsmaterial.....	11
Kampanjer.....	11
Stöd till föreningar och medlemmar.....	12
Lägerverksamhet	12

Medlemsfonder	12
Medlemskap och medlemsförmåner.....	13
Tidningen Allt om Diabetes.....	13
Juridisk rådgivning	13
Försäkringar	13
Föräldrarådet	13
Aktuella frågor	13
Ung Diabetes.....	14
Läger och aktiviteter	14
Fråga om diabetes	15
Påverkansarbete	15
Profil och material.....	15
Tryckta medier	15
Digitala medier.....	15
Internationellt samarbete.....	16
Representation under året	16

Verksamhetsberättelse för Svenska Diabetesförbundet 2018

Allmänt om Diabetesförbundet

Svenska Diabetesförbundet bildades 1943 och är ett rikstäckande ideellt förbund som är politiskt och religiöst obundet. Diabetesförbundet har sitt säte i Johanneshov i Stockholm. Ändamålet är att förbättra livsvillkoren för personer med diabetes samt närstående och bevaka deras intressen i syfte att minska konsekvenserna av sjukdomen och göra det lättare att leva med diabetes. Förbundets vision är att göra det lättare att leva med diabetes, och två viktiga uppgifter är att bedriva ett intressepolitiskt påverkansarbete i viktiga samhällsfrågor för människor med diabetes och deras närstående samt att sprida information om sjukdomen och dess effekter. Genom ett attraktivt och tydligt medlemserbjudande ska förbundet underlätta för Sveriges nästan 500 000 personer med diabetes att bli medlemmar. Genom tätt samarbete med stiftelsen Svenska Diabetesförbundets forskningsfond, Diabetesfonden, främjar förbundet vetenskaplig forskning rörande diabetes.

Medlemmar

Diabetesförbundet bestod vid årsskiftet 2018/2019 av 22 682 medlemmar utspridda över 86 lokalföreningar och 18 länsföreningar. Två av lokalföreningarna har också länsföreningsuppgifter.

Under 2018 förändrades medlemskategorierna från Medlem med tidning, Medlem utan tidning och Familjemedlem till Huvudmedlem, Supportmedlem samt Barnmedlem på beslut av Riksstämman, Diabetesförbundets högst beslutande organ. Medlemsantalet minskade med 385 medlemmar under 2018 trots genomförd rekryteringskampanj i form av ett välkomsterbjudande från Footmender.

Stöd till forskning

Diabetesförbundet stödjer forskning kring diabetes genom Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond, Diabetesfonden. Diabetesfonden är en egen fristående juridisk person, som avropar administrativa tjänster från Diabetesförbundet. I ansökningsprocessen för 2017, avseende verksamhetsår 2018, utlystes anslag på 25 mkr. Under 2018 utlystes anslag på 27 mkr, avseende verksamhetsår 2019. Anslag har beviljats till 66 forskningsprojekt, varav 31 är nya projekt. Diabetesfondens insamlingsverksamhet stöds genom att upplåta annonsering i tidningen Allt om Diabetes och genom redaktionella artiklar som belyser forskningsprojekt och forskare som erhållit anslag.

Tidningen Allt om Diabetes skriver även om forskning kring diabetessjukdomarna som bedrivs i övriga världen.

På Världsdabetesdagen den 14 november 2018 anordnade Diabetesförbundet tillsammans med Diabetesfonden och Nordic Entertainment Group Sverige (NENT, tidigare MTG) en Diabetesgala, vilket var den andra i följd. Totalt samlades ca 7 miljoner kronor in till forskning. Diabetesförbundets lokal- och länsföreningar anordnade egna galavisningar runt om i landet.

Förtroendemannaorganisationen

Förbundsstyrelsen

Mellan riksstämmorna är det Förbundsstyrelsen som utifrån stadgar och riksstämmobeslut leder organisationen. Ordföranden är arvoderad på heltid och leder det intressepolitiska arbetet. Då 2018 var ett riksstämмоår där nya styrelseledamöter valdes in i organisationen har det under året skett förändringar i Förbundsstyrelsens sammansättning.

Förbundsstyrelsens sammansättning 2018

Ordförande

Nuvarande: Cajsa Lindberg, Stockholm
Fredrik Löndahl, Helsingborg (t.o.m. 2018-05-20)

Förste vice ordförande

Nuvarande: Thomas Löfvenius
Hannah Helgegren, Staffanstorp (t.o.m. 2018-05-20)

Andre vice ordförande

Nuvarande: Anna Stigsdotter
Sven Georén, Luleå (t.o.m. 2018-05-20)

Ledamöter

Nuvarande: Jonas Bergstedt, Umeå (omvald)
Linda Blom, Katrineholm
Teresa Hermansson, Örebro
Ida Lydén, Varberg
Kent Pettersson, Umeå
Patrik Strömberg, Norrköping

Ulf André, Karlstad (t.o.m. 2018-05-20)
Björn Ehlin, Trollhättan (t.o.m. 2018-05-20)

Cathrine Jonsson, Umeå (t.o.m. 2018-05-20)
Carola Molin, Umeå (t.o.m. 2018-05-20)
Kjell-Åke Nilsson, Robertsfors (t.o.m. 2018-05-20)
Kristine Strömberg, Västervik (t.o.m. 2018-05-20)

Presidiet bestod av Fredrik Löndahl, Hannah Hellegren, Sven Georén och Thomas Löfvenius fram till riksstämman. Ett nytt presidium valdes efter riksstämman och vid årets slut bestod presidiet av Cajsa Lindberg, Thomas Löfvenius och Anna Stigsdotter Jansson.

Utskott

Förbundsstyrelsen beslutar om ansvarsområden för ledamöter genom indelning i fem utskott. Fyra av utskotten följer perspektiven i Diabetesförbundets målstyrning och verksamhetsplanering: påverkan, ekonomi, medlemsnytta, samt kompetens och interna processer. Därutöver finns ett stiftelseutskott. Respektive utskott ansvarar inför Förbundsstyrelsen för uppföljning och utvärdering av måluppfyllelse inom perspektivet. Förändringar i utskotten skedde efter riksstämman.

Påverkansutskottet bestod fram till riksstämman av Kristine Strömberg, Carola Molin, Hannah Hellegren, Thomas Löfvenius samt Cathrine Jonsson. Efter riksstämman utsåg Förbundsstyrelsen Linda Blom, Teresa Hermansson och Ida Lydén till ledamöter i Påverkansutskottet.

Ekonomiutskottet bestod fram till riksstämman av Sven Georén, Kjell-Åke Nilsson och Ulf André samt Thorbjörn Ekström (styrelserepresentant Diabetesfonden) och Peder Thyrvin (extern rådgivare). Efter riksstämman utsåg Förbundsstyrelsen Patrik Strömberg och Kent Pettersson till ledamöter i Påverkansutskottet tillsammans med de tidigare ledamöterna Thorbjörn Ekström, Peder Thyrvin, Kjell-Åke Nilsson och Ulf André.

Utskottet för medlemsnytta bestod fram till riksstämman av Ulf André, Carola Molin, Cathrine Jonsson, Jonas Bergstedt, Björn Ehlin samt Thomas Löfvenius. Efter riksstämman utsåg Förbundsstyrelsen Anna Stigsdotter Jansson, Linda Blom, Teresa Hermansson och Ida Lydén till ledamöter i utskottet för medlemsnytta.

Utskottet för kompetens och interna processer bestod fram till riksstämman av Kjell-Åke Nilsson, Sven Georén, Jonas Bergstedt och Björn Ehlin. Efter riksstämman utsåg Förbundsstyrelsen Kent Pettersson, Jonas Bergstedt och Anna Stigsdotter Jansson till ledamöter för utskottet för kompetens och interna processer.

Stiftelseutskottet bestod fram till riksstämman av Fredrik Löndahl, Hannah Hellegren, Sven Georén samt Kristine Strömberg. Efter riksstämman utsåg Förbundsstyrelsen Cajsa Lindberg, Anna Stigsdotter Jansson, Thomas Löfvenius och Jonas Bergstedt till ledamöter för stiftelseutskottet.

Sammanträden

Förbundsstyrelsen har under året hållit 13 sammanträden i olika former.

Revisorer

Förtroendevalda revisorer fram till riksstämman var Peter Pollak, Sala och Ann-Catrine Lundström, Söderhamn med Örjan Arwidsson, Karlstad, som revisorsersättare. Auktoriserad revisor var Margareta Morén, BDO Mälardalen AB. På riksstämman valdes Peter Pollak, Sala och Ann-Catrine Lundström, Söderhamn till förtroendevalda revisorer och Örjan Arwidsson till revisorsersättare. Till auktoriserad revisionsfirma valdes BDO Mälardalen AB.

Valberedning

Valberedning inför riksstämman 2018 bestod av:

Marita Johansson, sammankallande, Södra regionen
Maria Holmgren, Norra regionen
Roland Jonsson, Mellansvenska regionen
Monica Ullbrandt, Västra regionen
Hanna Wihlborn, Östra regionen

På riksstämman valdes följande kandidater till att utgöra valberedning inför riksstämman 2021:

Kristine Strömberg, sammankallande, Södra regionen
Hans-Erik Svensson, Östra regionen
Kent Olaiison, Västra regionen
Cathrine Jonsson, Norra regionen
Roland Jonsson, Mellansvenska regionen

Konferenser inom organisationen

Riksstämman

Riksstämman hålls var tredje år och är Diabetesförbundets högst beslutande organ. På riksstämman deltar ombud valda av medlemmarna, Förbundsstyrelsens ledamöter, revisorer, valberedning, Ung Diabetes, Föräldrarådet samt kansliets tjänstemän. Särskilt inbjudna gäster från Sverige och de nordiska grannländerna var också inbjudna.

Under 2018 hölls en riksstämma där bland annat en ny Förbundsstyrelse och Förbundsordförande valdes för Diabetesförbundet. På riksstämman tog även de förtroendevalda en rad beslut som bestämmer inriktningen för organisationen, bland annat ett nytt idéprogram för de närmsta tre åren och ett beslut om att göra om Diabetesförbundets medlemskategorier. Alla beslut som togs under riksstämman finns att läsa på Diabetesförbundets hemsida www.diabetes.se

Regionkonferenser

Regionkonferenser består av anslutna föreningar som finns inom en av riksstämman beslutad region. Regionkonferenserna syftar till en ömsesidig erfarenhets- och kunskapsutbyte samt diskussioner mellan dels föreningarna i regionen och dels föreningarna och Diabetesförbundet centralt. Konferensen hålls på inbjudan av ansluten

förening och program fastställs i samråd med förbundsstyrelsen. Under 2018 höll alla fem regioner konferenser.

D20

D20, som inte är ett beslutande organ, består av ordförande eller deras ställföreträdande från de föreningar som bedriver frågor på landstingsnivå, dvs. har länsföreningsuppdrag. Gruppen träffades på förbundskansliet en gång under 2018 för att diskutera gemensamma frågor.

Internationellt

Två gånger per år träffas diabetesorganisationerna i de nordiska länderna, där alla utom Danmark dessutom är medlemmar i IDF (International Diabetes Federation), diabetesförbundens paraplyorganisation. I februari äger ett så kallat förmöte rum i Köpenhamn, där en mindre grupp diskuterar gemensamma problemområden samt sätter agendan för sommarens lite större möte, kallat Nordiskt Forum. 2018 års Nordiskt Forum ägde rum i juni på Färöarna. Från Diabetesförbundet deltog Carina Benjaminsson från kansliet, Cajsa Lindberg från Förbundsstyrelsen samt Robin Åhrling från Ung Diabetes råd.

I juli var Förbundsordförande Cajsa Lindberg inbjuden som talare på IDF Europes (International Diabetes Federation Europe) årliga ledarskapsläger, som hon själv tidigare deltagit på och där Sverige 2018 hade en representant i Anna Malmstedt från Ung Diabetes. Under veckan höll hon flera presentationer bland annat om påverkansarbete, kommunikation och olika sätt att engagera sig på inom diabetesvärlden. Deltagandet bekostades av IDF Europe.

I september deltog Förbundsordförande Cajsa Lindberg som paneldeltagare på en Europeisk diabeteskonferens i Bryssel dit diabetesorganisationer från hela Europa var inbjudna. Konferensen anordnades av Novo Nordisk och de stod också för Cajsas deltagande som talare.

Diabetesförbundet deltog också på EASD, världens största forskningskonferens för diabetes, som 2018 hölls i Berlin. Förutom att ta del av det övriga vetenskapliga innehållet så deltog Förbundsordförande Cajsa Lindberg som talare under ett seminarium där fokus låg på hur vi talar om diabetes och människor som lever med diabetes, och vilka konsekvenser det kan få. Deltagandet bekostades av IDF Europe (International Diabetes Federation Europe).

I oktober var Svenska Diabetesförbundet inbjudna att delta som observatörer på Norska Diabetesförbundets landsmöte, deras högsta beslutande organ. Utöver att delta på stämmoförhandlingarna och ta inspiration till våra svenska motsvarigheter så var Förbundsordförande Cajsa ombedd att hålla ett tal å alla de nordiska gästernas vägnar. Detta med anledning av det norska förbundets 70-årsjubileum. Norska Diabetesförbundet stod för alla kostnader (exklusive resa) i samband med deltagandet.

Kanslichef Jenny Wirén, Förbundsordförande Cajsa Lindberg samt Ung Diabetes rådsordförande Robin Åhrling deltog i november på IDF Europes (International Diabetes Federation Europe) årsmöte i Tirana, Albanien. Förutom årsmötesförhandlingar så

anordnades föreläsningar och diskussioner om bland annat biosimilarer och tekniska hjälpmedel.

Medlemskap i andra organisationer

Diabetesförbundet har under året varit medlem i bl.a. följande organisationer:

- Internationella Diabetesfederationen, IDF
- Funktionsrätt Sverige
- Arbetarnas Bildningsförbund, ABF
- Folkrörelsernas arkivförbund
- Svenska Arkivförbundet
- Folkspel – Folkrörelsernas Samarbetsorgan för lotterifrågor
- HandikappHistoriska Föreningen
- Kooperationens förhandlingsorganisation, KFO
- Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer, LSU (genom Ung Diabetes)

Uppdrag

Styrelseledamöter och tjänstemän har under året haft följande uppdrag:

- Läkemedelverkets Patient- och Konsumentråd
- Nationella Diabetesteamet (NDT)
- Nationella Diabetesregistrets (NDR) styrgrupp
- Socialstyrelsens prioriteringsgrupp för riktlinjer
- Nationella arbetsgruppen diabetes (NAG), SKL
- Referensgrupp utredning samordnad utveckling för god och nära vård
- Nätverket jämlik hälsa
- Skolinspektionens samråd

Kansli

Till sin hjälp har Förbundsstyrelsen ett förbundskansli. Kansliet har en beredande och utförande roll i förhållande till förbundsstyrelsen. Kanslichefen har det övergripande verksamhetsansvaret gentemot styrelsen.

Antalet anställda har under verksamhetsåret 2018 i medeltal uppgått till 12 medarbetare. Kontaktuppgifter till förbundskansliets medarbetare finns publicerade på diabetes.se.

Verksamhet

Diabetesförbundets verksamhet sträcker sig över fyra olika perspektiv som innehåller allt från interna processer och att öka värdet i medlemskapet till att sprida kunskap om diabetes och göra livet med diabetes lättare genom att bland annat påverka beslutsfattare.

Diabetesgalan

Under 2018 genomfördes den andra diabetesgalan i Diabetesförbundets treåriga samarbete med NENT (Nordic Entertainment Group). Galan ägde rum på Världsdabetesdagen den 14 november i Stockholm och direktsändes på TV3, Viaplay och Viaplay.

Diabetesförbundet har under arbetet med galan faktagranskat manus och innehåll, fungerat som stöd till produktionen i diabetesfrågor samt tillsammans med NENT arbetat för att sprida kunskap om och uppmärksamhet kring diabetes genom aktiviteter och press.

Under galakvällen uppmuntrades tittarna att ställa diabetesrelaterade frågor via Facebook och Diabetesförbundets kansli besvarade under kvällen mer än 1 fråga i minuten.

Diabetesgalan samlade in 7 miljoner kronor till Diabetesförbundets forskningsfond Diabetesfonden som är förmånstagare. Sändningen nådde 634 000 tittare.

Diabetesdokumentärer

Diabetesförbundets samarbete med NENT syftar till att öka kunskapen om diabetes samt samla in pengar till forskning, och innefattar därför förutom en gala även ett faktagranskat program om diabetes på tv. Första året visades ett avsnitt och under 2018 utökades det till en dokumentärserie med tre avsnitt. Dokumentärserien gick under namnet *Leva utan att dö* – en serie om diabetes och innefattade tre entimmes avsnitt som sändes på TV3 kvällstid i oktober och november.

I de olika avsnitten träffade programledaren Peter Jihde personer som kämpar med sin sjukdom och där de anhöriga blir lika drabbade.

Intressepolitik

Diabetesförbundet arbetar aktivt med att bevaka och agera i frågor som är viktiga både för de som har diabetes och för anhöriga till personer med diabetes. Detta arbete sker till stor del gentemot huvudmän för vården, beslutsfattare och tjänstemän och det sker både på lokal och nationell nivå. Arbetet bedrivs bland annat genom att skicka skrivelser, svara på remisser och uppvakta politiker för att föra fram Diabetesförbundets åsikter.

Körkort

Under året har Diabetesförbundet uppvakttat Transportstyrelsen med anledning av deras föreskrifter om medicinska krav för körkort. Transportstyrelsen hade fått i uppdrag att göra en genomgång av föreskrifterna vilket skulle generera en rapport huruvida föreskrifterna behöver omarbetas eller inte. Diabetesförbundet var inbjudna som patientrepresentant och sakkunnig och deltog på en workshop arrangerad av Transportstyrelsen.

VAB

VAB-frågan har varit en viktig fråga för Diabetesförbundet under de senaste åren och den grundar sig i att Försäkringskassan har gjort det svårare för föräldrar till barn med

diabetes att få ut ersättning när de ska lära upp skolpersonal i barnets diabetes. Arbetet med att uppvakta ansvariga ministrar fortsatte under 2018 bland annat genom ett möte med Annika Strandhäll, socialminister, i Almedalen.

Almedalen

Diabetesförbundet var på plats under Almedalsveckan 2018, som ägde rum mellan 1-7 juli, och förde fram patientens perspektiv i en rad sammanhang. Diabetesförbundets ordförande var inbjuden både till rundabordsamtal och paneldebatter tillsammans med politiker, beslutsfattare och industri.

Diabetes typ 2-rapport

Diabetesförbundet inledde under 2018 ett samarbete med Boehringer Ingelheim. Syftet med samarbetet är att:

- Bidra till att nationella riktlinjer för diabetesvård får genomslag i vården över hela landet.
- Visa vad god och jämlik vård kan innebära för patienten och vården samt hur detta även på sikt kan påverka samhällskostnaderna
- Höja kunskapen om vad patienten själv kan göra för att förebygga t ex diabeteskomplikationer
- På sikt öka antalet medlemmar till Diabetesförbundet och därmed göra vår röst ännu starkare.

Samarbetet består av två delar:

1. Att ta fram en rapport om diabetes typ 2 och sprida den till medicinska och administrativa beslutsfattare inom hälso- och sjukvården samt till sjukvårdspolitiker.
2. Att genomföra utbildningsinsatser gentemot Diabetesförbundets medlemmar (patienter och närstående och vården (sjuksköterskor och läkare)

Under 2018 genomfördes en undersökning bland Diabetesförbundets medlemmar och bland vårdpersonal som kommer att vara en viktig del av diabetesrapporten. I undersökningen undersöks bland annat medlemmarnas kunskap och attityd kopplat till sin sjukdom, riskfaktorer, eget ansvar samt omhändertagande och stöd från vården och närstående.

Baserat på resultatet av undersökningen till medlemmarna skapades motsvarande enkät för vårdpersonal (läkare och sjuksköterskor) som träffar patienter med diabetes. Syftet med hela undersökningen var att hitta diskrepansen mellan patienten och vården för att kunna göra skillnad där glappet och möjligheterna är som störst.

Kommunikation och marknadsföring

Allt om Diabetes

Allt om Diabetes är Svenska Diabetesförbundets medlemstidning som under 2018 utkom med sex nummer. Varje upplaga består av 25 000 exemplar. Tidningen innehåller senaste

nytt om diabetes, forskning, nya hjälpmedel och behandlingsmetoder. Den tar upp aktuella vård- och samhällsfrågor som rör människor med diabetes och deras närstående, men speglar också vanliga människors vardag och hur de klarar av sin egenvård.

Hemsida

Diabetesförbundets hemsida diabetes.se innehåller information om diabetes och hur det är att leva med diabetes. På hemsidan samlar Diabetesförbundet även tips och recept till dig som har diabetes. Den har under 2018 regelbundet uppdaterats med artiklar från medlemstidningen Allt om Diabetes tillsammans med diabetesnyheter. Hemsidan hade 682 000 unika användare under 2018.

Sociala medier

Svenska Diabetesförbundet arbetar med sociala medier delvis för att nå ut och öka kunskapen om sjukdomen i samhället men också för att öka kännedomen om Diabetesförbundet och för att värva medlemmar. Diabetesförbundets största sociala kanal är Facebook med 11 730 följare i slutet av 2018. Två andra kanaler som Diabetesförbundet arbetar med är Instagram och Twitter, den senare fungerar främst som en kanal för Diabetesförbundets påverkansarbete medan Instagram ska inspirera till ett bra liv med diabetes.

Informationsmaterial

Diabetesförbundet producerar informationsmaterial om sjukdomen diabetes som är tillgängligt att beställa eller ladda ner från webbutiken. Materialet riktar sig till allt från den enskilde personen med diabetes till lokalföreningar och sjukvårdspersonal. Diabetesförbundet har under året erhållit anslag från Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond, Diabetesfonden, för framtagande av informationsmaterial. Detta eftersom ändamålet att sprida kunskap om sjukdomen diabetes delas med Diabetesförbundet.

Kampanjer

Diabetesförbundet har under 2018 drivit två stycken digitala medlemskampanjer.

Footmenderkampanj

Med start i början på november 2018 till sista december 2018 fick alla nya medlemmar en fotkräm från Footmender. Erbjudandet spreds genom Diabetesförbundets digitala kanaler. Fotkrämen gick att beställa kostnadsfritt från Footmenders hemsida med en kod som medlemmen fick i välkomstbrevet när ett nytt medlemskap var tecknat.

Försäkringskampanj

Under november månad 2018 kunde Huvudmedlemmar teckna Diabetesförbundets livförsäkring utan kvalifikationstid. Ett erbjudande som marknadsfördes via Facebook och hemsida samt gick ut till medlemmar via mail.

Stöd till föreningar och medlemmar

Lägerverksamhet

Genom stöd från Stiftelsen Frimurare Barnhuset i Stockholm – Samfund för diverse donationer har Diabetesförbundet gett barn och ungdomar med diabetes möjligheten att delta i lägerverksamheter.

Läger för barn och ungdomar med diabetes är en av grunderna i Diabetesförbundets verksamheter. Det är många gånger på lägren barnen får sina första kontakter med andra barn och ungdomar med diabetes, och även lär sig att ta sin insulinspruta själv. Lägren fyller en mycket viktig funktion både ur socialt och medicinskt hänseende.

Under 2018 fördelades medlen från Stiftelsen till 17 läger i 9 län. Totalt deltog 361 barn och ungdomar i sammanlagt 70 lägerdagar. Deltagarna var företrädesvis i åldrarna 5 - 17 år.

De verksamheter som barnen och ungdomarna under lägerdagarna har deltagit i var bl.a. hoppborg, brännboll, tipspromenad, lekar, disco, femkamp, lägerbål, utflykter, bollspel, kanot, såpabandy, bad, segling, matlagning och fiske.

Under lägren har diabeteskunskap varit ett pågående inslag. Dels genom besök och undervisning och visning av tekniska hjälpmedel av diabetesläkare och diabetessjuksköterskor samt föreläsningar av dietist om kolhydratsräkning, dels av att barnen via den praktiska verksamheten med bl.a. kontinuerliga blodsockermätningar fått förståelse av sambandet kost-insulin-motion. De äldre barnen/ungdomarna har även haft samtals/diskussionsgrupper kring att leva med diabetes.

På lägren arbetar fritidsledare (flertalet är ungdomar och vuxna som själva har diabetes), diabetesläkare, diabetessköterskor, dietister och diabeteskunnig matlagningpersonal. På de läger som läkare ej deltar på lägret finns alltid diabetesläkare i bakjour.

Diabeteslägren genomfördes under 2018 med hjälp av Stiftelsen i följande län: Västerbotten, Västernorrland, Skåne, Östergötland, Jönköpings, Värmland, Uppland, Västra Götaland och Södermanlands län.

Medlemsfonder

Diabetesförbundet har fem medlemsfonder som medlemmar kan söka bidrag från till olika ändamål. Information om de olika fonderna finns på Diabetesförbundets hemsida www.diabetes.se.

- Stiftelsen Karin och Henrik Petterssons fond för idrottsungdom
- Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Hjälpfond
- Stiftelsen Lydia och Oscar Linders minnesfond
- Stiftelsen Bror Lindahls fond 2
- Stiftelsen Ingrid och Ebbe Johannessons Minnesfond

Medlemskap och medlemsförmåner

Under 2018, på beslut av Riksstämman, ändrade Diabetesförbundet sina medlemskategorier och även vilka förmåner som ingår i de olika kategorierna. Från och med 1 november 2018 består medlemskategorierna av Huvudmedlem, Supportmedlem samt Barnmedlem. Tidigare medlemskategorier var Medlem med tidning, Medlem utan tidning och Familjemedlem. Förändringen innebär att medlemsavgiften blir enhetlig i hela landet till skillnad från tidigare då medlemsavgiften berodde på vilken lokalförening man tillhörde.

Ett Huvudmedlemskap kostar 350 kronor för 12 månader och man får tillgång till alla Diabetesförbundets medlemsförmåner (se nedan).

Som Supportmedlem betalar man 175 kronor för 12 månader och får möjlighet att delta i de aktiviteter som anordnas av Diabetesförbundet.

Barnmedlem är till för de upp till 18 år. Man får möjlighet att delta i de aktiviteter som anordnas av Diabetesförbundet och medlemskapet övergår till Huvudmedlemskap vid 18 års ålder.

Tidningen Allt om Diabetes

Diabetesförbundets tidning som utkommer med 6 nummer per år och ingår vid Huvudmedlemskap.

Juridisk rådgivning

Under 2018 har Diabetesförbundet erbjudit sina medlemmar juridisk rådgivning via telefon och mail. Diabetesförbundets jurist har hanterat ca 200 ärenden under 2018. De vanligaste frågorna är körkortsfrågor, rättigheter för barn i skolan samt frågor om omvårdnadsbidrag.

Försäkringar

Som Huvudmedlem i Svenska Diabetesförbundet har du möjlighet att teckna försäkringar som annars är svåra att få för personer med diabetes. Diabetesförbundet erbjuder livförsäkring, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring, bokvar-försäkring och en barnförsäkring. Barnförsäkringen lanserade Diabetesförbundet under 2018. Under året förbättrades även villkoren för Diabetesförbundets bokvar-försäkring och i slutet av året hade ca 20 % av medlemmarna en medlemsförsäkring.

Föräldrarådet

Föräldrarådet fungerar som en referensgrupp till Förbundsstyrelsen i frågor som gäller barn med diabetes. De uppmärksammar viktiga frågor och bidrar till ett erfarenhetsutbyte mellan familjer med barn med diabetes.

Aktuella frågor

Frågor som föräldrarådet har arbetat med under 2018 är:

- Stöd i arbetet med nytt system för vårdbidrag och riktlinjer för tillfällig föräldrapenning (VAB).
- Arbetet med nytt vårdprogram för barn och ungdomar med diabetes.
- Mer tillgänglig och relevant kunskapsspridning för föräldrar till barn med diabetes.
- Innehållet i serien om Lill-Mickel till Allt om Diabetes.

Ung Diabetes

Under styrelsen finns Ung Diabetes råd som arbetar för att påverka situationen för unga med diabetes, bedriver aktiviteter för ungdomar i åldern 15- 30 år, deltar i utåtriktad verksamhet och i det internationella arbetet.

Läger och aktiviteter

Under 2018 anordnade Ung Diabetes tre läger: Ett ungdomsläger för medlemmar 15-18 år, ett vuxenläger för medlemmar 18-30 år och ett ungdomsläger tillsammans med Min Stora Dag.

Ungdomsläger: Seglarläger på S/Y Ellen

Plats: Stockholms skärgård

Datum: 8 – 13 juli 2018

Åldersgrupp: 15-18 år

Antal deltagare: 26

Antal ledare: 2

Antal sjuksköterskor: 2

Årets läger anordnades tillsammans med Skånes Diabetesförening och var väldigt uppskattad av deltagarna. Under dagarna delades gruppen upp i 3 mindre grupper som fick turas om att navigera, segla och förbereda/sköta köket. Kvällarna tillbringades med att leka lekar, samtala om diabetes och umgås.

Vuxenläger: Surfcamp i Varberg

Plats: Varberg

Datum: 10 - 12 augusti 2018

Åldersgrupp: 18-30 år

Antal deltagare: 21

Antal ledare: 2

Årets surfcamp ägde rum i Apelviken, Varberg. Deltagarna bodde Apelviken konferenshotell. Dagarna bestod av två-tre surfpass tillsammans med instruktörer från surfskolan.se. På kvällarna grillade deltagarna tillsammans, umgicks och lekte lekar.

Ungdomsläger i Jukkasjärvi tillsammans med Min Stora Dag

Plats: Jukkasjärvi

Datum: 15- 18 mars 2018

Åldersgrupp: 13-18 år

Antal deltagare: 15

Antal ledare: 6 (varav 1 från Ung Diabetes och 5 från Min Stora Dag)

Antal sjuksköterskor: 1

Rania åkte tillsammans med Min Stora Dag och 15 ungdomar upp till Jukkasjärvi för ett vinterläger. Under dagarna fick vi testa på att åka hundspann, fiska, åka scouter, isskulptering, besöka ishotellet, träffa renar och mycket mer. Under kvällarna spelade ungdomarna spel och flera diskussioner kring diabetes uppstod. Utöver detta har samarbetet med MSD varit väldigt bra, de är snabba på mail, de är villiga att kompromissa och ha en dialog samt har bra volontärer. Lägret var väldigt uppskattat av barnen där många ville vara kvar ännu längre och ett flertal föräldrar kom fram på Arlanda för att tacka för ett bra läger.

Fråga om diabetes

Fråga om diabetes är en email-tjänst dit alla som undrar något diabetesrelaterat kan vända sig. Tjänsten är anonym och svar ges av lämplig person ur ett utbildat team. Teamet består av diabetesläkaren Eva Hagström Toft, diabetessjuksköterskorna Anja Vidmark och Ingela Levin, kurator Sigrid Berggren och Gunnel Viklund, sjuksköterska specialiserad på ätstörningar. Under året har frågor inkommit både från personer med diabetes men också från anhöriga och andra som vill lära sig mer om diabetes.

Påverkansarbete

Under 2018 har Ung Diabetes framförallt arbetat med frågan om psykosocialt stöd. I början av året skrev Ung Diabetes en debattartikel "Varför får människor med diabetes inte det stöd de behöver - trots att de ber om det?" som baserades på tidigare undersökning som genomförts tillsammans med IBM. Frågan lyftes även under Almedalsveckan tillsammans med jämlik vård och tillgång till tekniska hjälpmedel.

Profil och material

Ung Diabetes gjorde under året nybeställning av de populära tygkassarna som delades ut till lokalt engagerade under kick-offen. Tygkassarna är ett sätt för de lokalt engagerade att visa samhörighet med organisationen när de representerar Ung Diabetes vid lokala evenemang. Under 2018 har Ung Diabetes även beställt collegetröjor att använda vid representation.

Tryckta medier

Ung Diabetes har två sidor till sitt förfogande i varje nummer av Diabetesförbundets medlemstidning Allt om Diabetes.

Digitala medier

Ung Diabetes har en hemsida (www.ungdiabetes.se), Facebook och Instagram. På hemsidan publicerar Ung Diabetes nyheter kring sitt arbete och information om läger.

På Facebook informerar Ung Diabetes om aktuella aktiviteter, delar diabetesrelaterade nyheter, sprider inspirerande artiklar och filmer, samt uppdaterar om Diabetesförbundet,

Diabetesfonden och det egna arbetet. I slutet av 2018 hade Ung Diabetes Facebooksida 3 500 följare.

På Instagram har Ung Diabetes under 2018 genomfört en gäst-kampanj där gäster med diabetes har bjudits in för att visa hur deras vardag med diabetes ser ut. Ung Diabetes följare har även fått följa en av kick-off deltagarna som har berättat om sin graviditet och hur det är att vara gravid och ha diabetes, ett ämne som varit mycket uppskattat.

I slutet av 2018 anordnades även en adventstävling på Instagram och Ung Diabetes har börjat arbeta med inkluderande med sina sociala medier genom att publicera inlägg även på engelska samt syntolka dem.

Internationellt samarbete

Under det nordiska forumet som arrangerades på Färöarna under juni månad deltog Ung Diabetes ordförande tillsammans med Förbundsstyrelsens ordförande.

Anna Malmstedt i Ung Diabetes råd deltog även på IDF:s årliga Youth Leadership Camp som detta år hölls i Tjeckien. Efter Youth Leadership Camp deltog även Anna på ett diskussionsmöte med AstraZeneca.

I slutet av året hölls IDFE:s regional council i Tirana, Albanien där Ung Diabetes ordförande, förbundsstyrelsens ordförande samt kanslichefen deltog tillsammans med representanter från flera olika europeiska länder.

Representation under året

- Akademiskt specialistcentrum, 11 januari, Stockholm
- Patientråd, 31 januari, Stockholm
- Barndiabetesfondens årsmöte, 14 februari, Uppsala
- Kurs för barndiabetesteam, 12 mars, Sigtuna
- Planeringsmöte inför diabetestinget, 12 mars, Lund
- Öppet hus Transkulturellt centrum, 23 mars, Stockholm
- Patientråd ASC, 27 mars, Stockholm
- Lokalföreningen Eskilstuna, 8 april, Eskilstuna
- Hässleholms lokalförening, 21 april, Hässleholm
- Expertpanel under barnveckan, 24 april, Västerås
- Patientråd ASC, 26 april, Stockholm
- Södra regionkonferensen, 5-6 Maj, Värnamo
- Riksstämman 18-20 maj, Stockholm
- Diabetestinget, 25 maj, Lund
- Nordiskt Forum, 7-10 juni, Färöarna
- Youth Leadership Camp, 9-16 juli, Tjeckien
- Seminarium Läkarstudenter, 10 och 18 september, Stockholm
- Sydvästra Skånes lokalförening, 27 september, Malmö
- Patientråd ASC, 22 oktober, Stockholm
- Världsdabetesdagen, 10 november, Malmö
- Astrid Lindgrens barnsjukhus, 14 november, Stockholm
- Dagens medicin "Leva livet med diabetes", 14 november, Stockholm

Diabetes
förbundet

- Co-designing Health Care, 19 november, Uppsala
- IDF Europe “Together everyone achieves more”, 23-25 november,
- Tirana
- Svensk förening för ungdomsmedicin, 30 november, Stockholm
- Föreläsning Mälardalens högskola, 12 december, Västerås
- Möte angående transitionsstudie på Karolinska Institutet, 13 december, Stockholm